

Κρήτ. (Κίτ. κ.ά.): 'Ο γρουσουζης εἶδ' ἀπὸ γέρας, κακο-
οἶζικε! Κίτ.

γρουσουζης ἐπίθ. οὐ γρουσουζ'ς Θράκ. (Μάδυτ.) ὀγρου-
σουζης Καππ. (Σίλατ.) Κρήτ. (Κίτ. Νεάπ.) Λυκ. (Λιβύσσ.)
Πόντ. (Κερασ. Χαλδ.) — Λεξ. Περίδ. Βυζ. Μπριγκ. Θηλ.
ὀγρουσουζαίνα Πόντ. (Κερασ. Χαλδ.) ὀγρουσουζης Κρήτ.
(Μόδ.) ὀγρουσουζ'ς Θράκ. (Σηλυβρ.) Προπ. ('Αρτάκ.)
ὀγρουσουζ'ς Καππ. (Δίλ.) ὀγρουσουζης Πόντ. (Κερασ.
Χαλδ.) γουρσουζης πολλαχ. ὀγρουσουζης Κρήτ. (Νεάπ.)
γουρσουζ'ς Βιθυν. (Πιστικοχ.) 'Ηπ. Θεσσ. Θράκ. (Αἶν.
Μάδυτ. Σηλυβρ.) 'Ηπ. (Ζαγόρ.) Πάρ. (Λεῦκ.) Προπ.
(Πάνορμ.) γουρσουζ'ς Λέσβ. (Πάμφιλ.) γουρσουζης Κύπρ.
βουρτσουζης Κύπρ. γουρσουζης 'Ηπ. (Ζαγόρ. Κουκούλ.)
Θεσσ. (Χάσ.) Μεγίστ. Πελοπν. (Γορτυν.) γουρσουζης 'Ηπ.
(Κουκούλ.) Πόντ. ('Αντρεάντ.) γουρσουζης 'Ηπ. (Ζαγόρ.
Κουκούλ.) 'ουρσουζης 'Ηπ. (Ζαγόρ. Κουκούλ.) Νάξ. ('Α-
πύρανθ. Βόθρ.) 'ουρσουζ'ς Α. Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Θεσσ.
('Ανατ. κ.ά.) Μακεδ. (Βέρ. Δεσκάτ. Θεσσαλον. Καστορ. Σιάτ.)
'ουρσουζης 'Ηπ. (Ζαγόρ.) Μακεδ. (Βλάστ. Γρεβεν. Δρυμ.
'Εράτυρ. Κοζ.) 'ουρσουζ'ς Μακεδ. (Βλάστ. Σέρρ.) Οὐδ.
'ουρσουζ'ς Μακεδ. (Λαγκαδ.) γρουσουζης κοιν. γρου-
σουζ'ς Θεσσ. ('Αργιθ.) Μακεδ. (Βέρ.) Προπ. (Μηχαν.)
γρουσουζης Πόντ. γρουσουζ'ς Σύμ. ὀγρουσουζης Κρήτ.
(Μεραμβ. Μονοφάτ. κ.ά.) κρουσουζης 'Αμοργ. γρουσουζης
Αἶγιν. Εὔβ. (Βρύσ. Κάρυστ.) 'Ηπ. (Κοκκιν. Πάργ.) Κάσ.
Κρήτ. ('Ηράκλ. κ.ά.) Κύθν. Πελοπν. ('Αναβρ. Γαργαλ. Κα-
λάβρυτ. Μαζαίικ. Σουδεν.) Ρόδ. — Δ. Καμπούρογλ., 'Αθη-
ναῖκ. Διηγ., 50 γρουσ-σουζ-ζης Κῶς (Πυλ. κ.ά.) γρουσου-
ζης 'Ηπ. (Μαργαρίτ.) γρουσουζ'ς Σάμ. (Μαραθόκ.) Στε-
ρελλ. (Αἰτωλ.) γρουσουζ'ς Κάρπ. Σύμ. γρουσουζης 'Ηπ.
(Ξηροβούν.) Πελοπν. (Σουδεν.) γ'σουζ'ς Στερελλ. (Αἰτωλ.)
γ'σουζης Στερελλ. (Αἰτωλ.)

'Εκ τοῦ Τουρκ. *ugursuz* = ὁ προξενῶν ἀτυχίαν, ὁ
δυστυχής.

1) 'Ο διὰ τῆς παρουσίας του φορεὺς κακῆς τύχης, ὁ δυσ-
οίωνος, ὁ ἀπαίσιος, ὁ βάσκανος κοιν. καὶ Καππ. (Δίλ. Σίλατ.)
Πόντ. ('Αντρεάντ. Κερασ. Χαλδ.): Γρουσουζης εἶναι, ἅμα
τὸν ἀνταμῶσω δὲ βλέπω καλὴ μέρα κοιν. Γρουσουζα μέρα
σήμερα κοιν. Μὴ δόνε βάλης 'ς τὸ σπῖτι σου, γιατί 'ναι
γρουσουζης Κρήτ. (Μουστάκ.) Μὴ δόνε βάλης νὰ σοῦ κάμη
τὸ ποδαρικό τῇ βρωτοχροιά, γιατί 'ναι ὀγρουσουζης Κρήτ.
(Νεάπ.) Τέτοια 'ουρσουζα γυναῖκα δὲ βάζουν ἰγὼ 'ς τοῦ
σπῖτι μ' Μακεδ. (Σέρρ.) Αὐτὸς εἶν' ὀγρουσουζης καὶ δὲ
δόνε θέλω 'γὼ νὰ μοῦ κάμη ποδαρικό Κρήτ. (Μονοφάτ.)
'Ηρτεν ὁ γρουσ-σουζ-ζης κι ἤκαμέμ μου ποδαρικόν,
εἶνδα μέρα σήμερις Κῶς. 'Ο γουρσουζης σῖτ'α μπαίτ' 'ς
ἐναν σπῖτ' ἀπέσ', ἐκείνο τὸ σπῖτ' χαίτ' 'κ' ἐχ' (χαίτ' = προ-
κοπή) 'Αντρεάντ. Εἶναι γρουσουζα γυναῖκα Κρήτ. ('Ηρά-
κλ.) Αὐτὸς εἶναι γρουσουζης, μόνου φασκέλωσέ τονε,
ἅμα σοῦ *badā* (= συναντᾷ) Νάξ. (Γαλανᾶδ.) 'Εσύ 'σαι
ὁ γρουσουζης καὶ γιὰ 'κεινὰ δὲν ἐσκοτώσαμε κιανένα λαγὸ
Κρήτ. (Σητ.) Εἶν' γ'σουζ'ς ἀνθρουπους αὐτὸς, τίρα μὴ σ'
ιδῇ τοῦ προνί, π' θὰ πᾶς 'ς τοῦ ἄν'νι Στερελλ. (Αἰτωλ.)
Εἶναι γρουσουζης, δὲν τὸν θέλουν 'ς τὴ δουλειά μου Εὔβ.
(Βρύσ.) Γρουσουζ'ς πού 'σαι! 'Απ' ὧς ἤρτες *kod-dá*
μου, 'ἐν ἡδ-βορῶ 'ὰ πάρω χαρτωσά! Σύμ. Τ' ἄλογον π' μὴ
ψόφ'σιν, πῆρα δὸν ἀπ' αὐτὸν τὸν γουρσουζ' Βιθυν. (Πι-
στικοχ.) Γουρσουζ'κον χέρι ἦταν, ὄντα μᾶς πῆραν τοῦ κα-
τσῖζ' 'Ηπ. (Ζαγόρ.) Μωρὴ κοφοπτέρνα, γρουσουζα, πού νὰ
φῆς τσαὶ νὰ μὴ ξαναῦρίσης, στρίγλα! Κάσ. Φύγε ἀπὸ

'δῶ, γρουσουζα, κ' ἐχὼ σήμερα τὰ γενέθλιά μου! Δ. Καμ-
πούρογλ., 'Αθηναῖκ. Διηγ., 50. «Σιμὰ εἰς ὅλα τὰ ἄλλα ὁ
κόσμος τὴν εἶχε διὰ γρουσουζα, διὰ γουρνοπόδαρην. Ἄμα
ἐπρόκειτο νὰ ἀποπλεύσῃ καμμία βάρκα ἢ κανένα καῖκι καὶ
ὁ καραβοκύρης ἢ οἱ σύντροφοι τὴν συνήντων εἰς τὸν δρόμον,
ἐγύριζαν ὀπίσω καὶ ἀνέβαλλον τὴν ἀναχώρησιν» Α. Πα-
παδιαμάντ., Χριστοῦγ. Τεμπέλη, 34. || Παροιμ. Γουρσοί-
ζην ἔχεις τῆς προφήτης γυρεῖς; (ἀφοῦ ἔχεις παρὰ
τὸ πλευρόν σου γρουσουζή ἀνθρωπον, δὲν ἔχεις χρεῖαν
προφήτου διὰ νὰ ἐξηγήσῃ τὴν κακοδαιμονίαν σου) Κύπρ.
Συνών. γουρνοποδόδαρος 2, γρουσουζι-
κος 1, γρουσουζλαμάς, κακοπόδαρος, κα-
κοσήμαδος, κατσικοπόδαρος. 'Αντίθ. γουρ-
λῆς, γουρλιδικός, τυχερός. 2) 'Ο κακώτυχος,
ὁ ἀτυχής σύνθηθ. : Γρουσουζης ἄδρωπος εἶναι! 'Ηπ. (Χι-
μάρ.) Τοῦτος δὰς πού πέθανε, ὁ γουρσουζης, ἦτανε σύντε-
κνός σου Κίμωλ. Εἶν' γουρσουζης αὐτός, δὲν κάμ' π'θινὰ
προκ'πῇ 'Ηπ. (Ζαγόρ.) Π'δὲ μ', εἶτ' τυχ'ρός ἦσ'ναν ἀ-
πόψ' εἶτ' γ'σουζ'ς Στερελλ. (Αἰτωλ.) Εἶναι πολὺ γρου-
σουζης ὁ Γιάννης, προκοπῇ δὲ βορεῖ νὰ κάμη Πελοπν. (Καρ-
δαμ.) 'Ε, τὴχ γρουσ-σουζ-ζα, πάλιν γόρην ἤκαμε! Κῶς ||
Γνωμ. 'Ο γρουσουζης κάλλιον του νὰ μὴ γεννιέται 'Αμοργ.
'Ο 'ουρσουζης ἀνθρωπος εἶναι 'ουρσουζης παδοῦ Νάξ.
('Απύρανθ.) || 'Ἄσμ.

'Α, βρε γρουσουζικο παιδί, | πού δὲν ἐχάρηκες ζωὴ
καὶ νεῦτα καὶ καλὸ γαιρὸ

(ἐκ μοιρολ.) Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) β) 'Ο κακομοίρης, ὁ ἀ-
τυχής, ὁ δύστηνος, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ἐκφράσεως συμπαθείας
σύνθηθ.: Βρε τὸ γρουσουζη, τί ἔπαθε! 'Α, μωρὴ γρουσουζα,
τί σὲ βρῆκε! σύνθηθ. 'Αλλοί, γρουσουζα, δὲ νοιώθεις! (=δὲν
προσέχεις, καημένη) Μύκ. Εἶχε ἀναμαλλιαστὴ ἡ γρουσουζα
ἀπὸ τὸ κακὸ τῆς, πού ἐδήκασι τὰ γίδια καὶ τῆς ἐφάσι τίς ἐλμές
Πελοπν. (Λάγ.) 3) Δύστροπος, ἀπειθής, ἀδιάντροπος, μοχθη-
ρός, κακὸς Αἶγιν. 'Ανδρ. Εὔβ. (Βρύσ.) 'Ηπ. (Κουκούλ.) Θεσσ.
Θράκ. (Αἶν. Σουφλ.) Καππ. (Σίλατ.) Κίμωλ. Κρήτ. Κύθν.
Κύπρ. Κῶς Λυκ. (Λιβύσσ.) Μακεδ. (Θεσσαλον. Κοζ. Λαγκαδ.
Σιάτ.) Νάξ. (Γαλανᾶδ.) Πελοπν. (Γαργαλ. Ξεχώρ.) Προπ.
('Αρτάκ.) Ρόδ. Χίος — Λεξ. Περίδ. Βυζ. Δημητρ.: Τέτοιους
γουρσουζης πού 'ν' αὐτός, δὲν τρώει ψομί μὴ τζουμπάνον
Κουκούλ. 'Αι νὰ κουρεύεσαι, μωρ' γρουσουζη! Γαργαλ. 'Α-
δικο νὰ τσῆ λάχη τσῆ γουρσουζας! Κρήτ. Δὲν δὸν δούδω
γιατί 'ναι γουρσουζης Κρήτ. Τὰ 'ουρσουζ'κα τὰ λειαν'τ'σ'-
κούρια πᾶνι κι πειράζουν τὴ βρούσ' (λειαν'τ'σ'κούρια = τὰ
μικρὰ παιδιὰ) Σιάτ. Κεῖνα τὰ 'ουρσουζ'κα τὰ οὐρνίθια σ'
πλάνταζαν 'πού τοῦ προνί νηστικά Λαγκαδ. 'Ο στσούλλος
ὁ γρουσουζης ἀλύχταε ἄβαβα ὁλονυχτίς (ἄβαβα = χωρὶς
διακοπὴν) Ξεχώρ. Αὐτὴ εἶναι μιὰ γρουσουζα! Κύθν.
'Ουρσουζης ἄθρουπους Κοζ. Γρουσουζικο κοπέλι εἶναι
αὐτὸ Γαλανᾶδ. || Παροιμ. Τὸ καλὸ ἀρνὶ βυζαίνει δύο μαν-
νάδες, τὸ γρουσουζικο οὔτε τὴ μάνα του (ὁ εὐπροσέγορος
καὶ καλὸς πολλὰ κερδίζει, ὁ δύστροπος καὶ κακὸς δὲν εὐερ-
γετεῖται οὔτε παρὰ τῶν οἰκείων του) Αἶγιν. || 'Ἄσμ.:

Πόντικας οὐ κατρατσάρης | κ' ἡ γάττα ἡ γρουσουζα
ἀνακάτουσαν τοῦ γνέμα

(κατρατσάρης = ἄτακτος) Σουφλ. β) 'Επὶ αἰγοπροβά-
των, τὸ ζῶον τὸ ρέπον πρὸς ἀρπαγὴν τροφῆς καὶ ἐξ ἐ-
σπαρμένου ἀγροῦ Δ. Κρήτ. Πελοπν. (Καλάβρυτ.): Γρου-
σουζα αἶγα Δ. Κρήτ. Χρουσουζικο γίδι Καλάβρυτ. Συνών.
λεῖξο υρο, λειχοῦδης. γ) Καὶ μεταφ., ἐπὶ ἀνθρώ-
που ρέποντος πρὸς τὴν κλοπὴν Κρήτ. ('Αβδοῦ): Μαδάλω-
σε τὴ βορτέλα, νὰ μὴ βεράση κανεὶς γρουσουζης. 4) 'Ο ἀν-

επιθύμητος Πελοπν. ("Αργ.): Παροιμ. 'Ο γρουσουζής μου-
σαφίρης 'ς τὸ τραπέζι σὲ βρίσκει (ἐπὶ τῶν ἀνεπιθυμητῶν
προσώπων τὰ ὅποια συναντᾷ κανεὶς εἰς εὐνοϊκὰς δι' αὐτὰ
περιστάσεις). 5) 'Ακατάστατος, ἀκάθαρτος, βρώμικος Κρήτ.
("Αγιος Γεώργ. Μεραμβ. Μουστάκ. Νεάπ. Σφακ. κ.ά.) Με-
γίστ.—Ι. Βενιζέλ., Παροιμ.², 251,66—Γ. Μπακάλ., Καναγκ.
Καστορ., 7: 'Ετσά ὀγουρσουζά νοικοκερά δὲν εἶδανε τὰ μά-
θια μου Νεάπ. Νὰ πλύνεσαι τακτικά, νὰ μὴν εἶσαι γρου-
σουζής! Μουστάκ. Αὐτὸς εἶναι γρουσουζής καὶ ξεκακα-
δίξει σύρμα τῇ μύτῃ του (σύρμα = συνεχῶς) "Αγιος Γεώργ.
'Εκείνησά τσ' ἀθολουσιᾶς, τῆς γουρσουζίας συνορίζεσαι;
(ἀθολουσιᾶς = ἐκείνης ἡ ὁποία ἔχει λουσθῇ μὲ ἀθάλη, δηλ.
τῆς διαπομπευθείσης) Σφακ. || Παροιμ.

Παστρικὸς εἶν' ὁ γουρσουζής, | μέσα κλάνει κι ὅξω φτεῖ
(διὰ ρυπαρὸν καί, μεταφ., διὰ τὸν μὴ ἔχοντα καθαρὰν τὴν
συνείδησιν) Ι. Βενιζέλ., ἐνθ' ἄν. 'Η παροιμ. εἰς παραλ-
λαγὰς κ. ἄ. || 'Ασμ.

Πῆρα μιὰ 'ουρσουζά τσιούπα | νύφη 'ς τὸ παιδάκι μου,
ποὺ δὲν ἔχει βάλει σκούπα | ' κόμα 'ς τὸ σπιτάκι μου
Γ. Μπακάλ., ἐνθ' ἄν. 6) 'Οκνηρός, νωθρός, ἀκαμάτης, ἄ-
σωτος "Ηπ.(Κοκκιν.) Κρήτ.(Αβδοῦ Μόδ.) Κύπρ. Κῶς Πάρ.
Σάμ. (Μαραθόκ.): Ποὺ νὰ πιῆς τὸν πόνο, γρουσουζή,
μεθύστακα! (ἀρά) Πάρ.|| Γνωμ. 'Απὸ γρουσουζή προκοπὴ
μὴν περιμένῃς. Κρήτ. "Οπως εἶναι ὀγουρσουζής, τοῦ δει-
χνεὶ ἀπὸ τὰ μάθια. Μόδ. Γονιοὶ προκομμένοι κάνουν παι-
δάκια γουρσουζικά (ἐκ καλῶν γονέων ἐνίοτε προέρχονται
ἄσωτα τέκνα) Κρήτ. Κύπρ. || 'Ασμ.

'Ο τ-τεβέλης, ὁ ἀκαμάτης, | ὁ χ-χρουσ-σουζ-ζής κι ὁ φαῖς
ἄλ-λην δέχνη δὲν ἐζήταμ | παρὰ νὰ γενῇ παππᾶς
Κῶς (Πυλ.) 7) 'Ο φιλάργυρος, ὁ φειδωλὸς Ζάκ. "Ηπ. (Ζα-
γόρ.) Κῶς Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Σῦρ. Χίος (Φυτ.): 'Η γρου-
σουζά, πουλεῖ γαί τ' ἀπότοκα γι' ἀβγά εἶδα ψυχὴ 'ὰ δώκη τ'
ἀγέλου της; (ἀπότοκα = φώλους) Φυτ. Πουλὸ γουρσουζής
γίβ'κι οὐ Κώστας Ζαγόρ. Πουλὸ γουρσουζά γίβ'κι τώρα,
οὔτε τ' θέρμ' τ'ς δὲ δίδ' αὐτόθ. "Εναι γρουσουζής ἀνδρωπος,
ἔχει τόσα λεφτὰ καὶ δὲ δύνεται νὰ φάῃ Κίτ. Μάν. || 'Ασμ.

'Ἐν τόθ' θέλω τὸν γαν-νήρη
τόχ γρουσ-σουζ-ζή, δὸν γαίρη
(γαν-νήρης = ἀλλήθωρος, καίρης = φιλάργυρος) Κῶς.

γρουσουζιά ἡ, ὀγουρσουζιά Κρήτ. — Λεξ. Μπριγκ.
ὀγουρσουζιά Κρήτ. (Νεάπ. κ.ά.) ὀγουρσουζιά Κρήτ.(Ζερβιαν.)
γουρσουζιά Θράκ. ('Αμόρ.) Κρήτ. Λέσβ.(Πάμφιλ.) Πελοπν.
(Αρκαδ.) — Λεξ. Πρω. Δημητρ. γουρσουζιά Μεγίστ. γουρ-
σουζιά "Ηπ.(Βίτσ.) ὀγουρσουζιά Κρήτ. γρουσουζιά Πελοπν.
(Κίτ. Μάν.) Τσακων. (Χαβουτσ.) γρουσουζιά κοιν. γρου-
σουζέ ἂ Θεσσ. (Βαθύρρ. Κακοπλεύρ. Τσαγκαρ.) Μακεδ.
(Δεσκάτ.) γρουσουζά Κρήτ.(Σητ.) Πελοπν.(Μεσσην.) Σάμ.
Σκυρ. γρουσουζιά Πελοπν.(Κίτ. Μάν.) γρουσουζιά 'Αστυπ.
γρουσουζιά Κύθηρ. γρουσουζιά Εὐβ. (Βρύσ.) "Ηπ. ('Αρτοπ.)
Μῆλ. Πελοπν. ('Αναβρ. 'Ερμιόν. Καλάβρυτ. Κορινθ.) Στε-
ρελλ. (Αἰτωλ. 'Ακαρναν.) Χίος (Πισπιλ.) γρουσουζά 'Αθῆν.
γρουσ-σουζ-ζιά Κῶς γρουσουζιά Κάρπ. 'ουρσουζά
Θεσσ. (Τσαγκαρ.) 'ουρσουζιά Μακεδ. (Δρυμ. Κίτρ. Κολινδρ.)
'ουρσουζά Νάξ. ('Ατύρανθ.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γ ρ ο υ σ ο υ ζ ῆ ς. Διὰ τὸν τύπ. γ ρ ο υ-
σ ο υ γ ῖ ἂ β λ. Δ. Βαγιακάκων, Λεξικογρ. Δελτ. 6 (1953/4),
102-103.

1) Κακὸς οἰωνός, δυσοἰωνον σημεῖον κοιν. καὶ Τσακων.
(Χαβουτσ.): Τό 'χω γρουσουζιά κοιν. Μόλις εἶδα αὐτὸν τὸ

γρουσουζή, ἦταν γρουσουζιά Εὐβ. (Αἰδηψ.) 'Η γρίνια ἡ
πουλλή εἶναι γουρσουζιά Λέσβ. (Πάμφιλ.) Τό 'χω ὀγουρ-
σουζά νὰ κάτση δίπλα μου (ὁ τάδε) Κρήτ. (Νεάπ.) Τό 'χω
μεγάλη γρουσουζιά, ὅδες πάω γιὰ τὸ ψάρεμα καὶ ματα-
παδαίνω τὸν ἴδιο ἄνθρωπο 'Ερεικ. Τί γρουσουζέ ἂ εἶναι αὐ-
τὴ σήμερα, δὲν μπορῶ νὰ σταυρώσω οὔτε μιὰ πέροδικα νὰ
βαρέσω! Μακεδ. (Δεσκάτ.) Τό 'χω γιὰ γρουσουζιά νὰ μὴ
γάμον γιορτῇ Πελοπν. (Κίτ.) 'Ἐν δὴν-νομε φωδζά, τό 'χου-
με γρουσουζιά 'Αστυπ. Τό 'χω γιὰ γρουσουζιά ποὺ χύ-
θηκε λάδι Κύθηρ. "Ημβλασέμ μου τὸ λάιν καὶ 'γὼ ἔχω το
γρουσ-σουζ-ζιάν Κῶς. 'Εδύθην τ' ἀλάτιν, δηλαδή γρου-
σουζιά Χίος (Πισπιλ.) 'Ετσεῖνος ἦκουμ, μὰ 'ἐν ἤθελεν νὰ
'παντήση, γιατί τό 'δεσ σὲ γρουσουζιά αὐτόθ. Μερμηῖτδοι μὲ
φτερά ἤμπαρ'ς τὸ σπῖτιν, εἶχ' γρουσουζιά αὐτόθ. Τοῦ προ-
ζύμ' δὲν εἶναι καλὸ νὰ λείπ' τοῦ βράδ' ἀπ' τοῦ σπῖτ', γιατί
εἶναι γρουσουζέ ἂ Θεσσ.(Τσαγκαρ.) Μὴ δίνῃς τὴ νύχτα προ-
ζύμῃ ἢ τὸ καντάρι, γιατί φέρνει γρουσουζιά Πελοπν. (Δάρα
'Αρκαδ.) "Αμα μασᾶς τὰ νύχια σ', εἶναι 'ουρσουζέ ἂ Θεσσ.
(Τσαγκαρ.) Μὴν πετᾶς τ' ἀπονύχια σου κάτω, κ' εἶναι γρου-
σουζά 'Αθῆν. Δὲ γάβ' νὰ εἶναι τοῦ ψαλιδ' ἀν' χτό, γιατί εἶναι
γρουσουζέ ἂ 'ς τοῦ σπῖτ' Θεσσ.(Κακοπλεύρ.) 'Σ τὸ γάμο εἶ-
ναι γρουσουζιά, ἂν πέσουνε τὰ στέφανα χάμου Πελοπν.
(Καλάβρυτ.) "Οταν ἡ κόττα κελαηδᾷ σὰν κόκκορας, αὐτὸ
εἶναι γρουσουζιά γι' αὐτὸ τὴ σφάζουν 'ς τὸ πράκο τῆς πόρ-
τας (πράκο = κατώφλι) Πελοπν. ('Ερμιόν.) 'Η κουκου-
μάβλα, ἅμα φωνάζη πάνω ἀπὸ τὸ σπῖτι, φέρνει γρουσουζιά
(κουκουμάβλα = κουκουβάγια) Μῆλ. "Αμα γινῇσ' πρό-
λουγα ἡ ἀρνίθα, εἶναι 'ουρσουζιά (πρόλουγα = ἀβγά μικροῦ
μετέθους) Μακεδ. (Κίτρ.) Φιδ' ἂν βρῇς προῦτ', λαγὸ τοῦ
βράδ', εἶναι καλὸ, μ' ἂν συναντήσ'ς λαγὸ τοῦ προῦτ', εἶναι γρου-
σουζέ ἂ ἢ τοῦ βράδ' τοῦ φιδ' εἶναι οὐχτὸς Θεσσ.(Βαθύρρ.)
'Η γάττα κατούρ'σι 'ς τοῦ παρ'θούρ'! γουρσουζιά εἶναι!
"Ηπ. (Βίτσ.) Συνών. ἂ ν α π ο δ ῖ ἂ 1, ἂ ν α μ ο υ ν τ ῖ ω-
μ ἄ ρ α, ἂ τ υ χ ῖ α, γ ρ ο υ σ ο υ ζ λ ῖ κ ι 1, κ α κ ο σ η-
μ α δ ῖ ἂ, κ α τ σ ι π ο δ ῖ ἂ. Ἀντίθ. γ ο ῦ ρ ε, τ υ χ ε ρ ὁ.
2) Δυστυχία, κακοτυχία, ζημία 'Αθῆν. "Ανδρ. "Ηπ. (Ζαγόρ.
Ραδοβύζ.) Θράκ. ('Αμόρ.) Κάρπ. Κρήτ. ('Εννέα Χωρ.
Μεραμβ. Νεάπ. Σητ. κ.ά.) Λέσβ.(Πάμφιλ.) Μακεδ. (Δρυμ.
κ.ά.) Μεγίστ. Πελοπν. (Κορινθ. Μεσσην.) Στερελλ. (Αἰτωλ.
'Ακαρναν.) Χίος (Βροντ. Φυτ.) —Κ. Μπαστ., 'Αλιευτ., 107
Κ. Παρορ., Μεγάλ. παιδ., 87 — Νουμ. 1914, 206: Θὰ φέρῃ
γρουσουζιά κοιν. Κάθε φορὰ ποὺ θὰ 'ρθῇ, θὰ μοῦ φέρῃ γρου-
σουζά Μεσσην. Μεγάλη γρουσουζά σᾶς ἤπιασε καὶ δὲ σᾶς
σιμώνει κιανένα μαρὸ (= ζῶον) Σητ. "Ηφερε τὴ γρουσουζιά
Βροντ. Γρουσουζιά θὰ πάγ' Πάμφιλ. 'Η ιδέα πὼς ἐπῆρχε
κάποιος τρόπος νὰ ἀπομακρύνουν τὴ γρουσουζιά τοὺς ἀνα-
κούφισε Κ. Παρορ., ἐνθ' ἄν.||Φρ. Γρουσουζιά τὴ γρουσουζιά
(διαδοχικὴ δυστυχία) 'Αθῆν. — Κ. Μπαστ., ἐνθ' ἄν. Συνών.
γ ρ ο υ σ ο υ ζ ἂ γ ρ α. β) 'Αθλιότης, κακομοιριά Λεξ. Πρω.
Δημητρ. 3) 'Εμπορικὴ ἀπραξία Εὐβ.(Βρύσ.)—Λεξ. Δημητρ.:
"Αμα θὰ 'ρτῇ αὐτός, φέρνει τὴ γρουσουζιά μονόταρη (=
ὀλόκληρον) Βρύσ. Συνών. ἂ ν α δ ο υ λ ε ἂ, γ κ ῖ ν ε ἂ,
κ ε σ ἂ τ ι. 4) 'Ακαθαρσία, ρυπαρότης Κρήτ.(Μεραμβ. Νεάπ.
κ.ά.): Πολλὲς γουρσουζιές ἔχει ἡ αὐλή σας Κρήτ. 'Η ὀγουρ-
σουζά τοῦ σπιτιοῦ τῆς δὲ λέγεται Νεάπ. "Ολος-ὅλος ἐβρω-
μοῦσε ἀπὸ τσ' ὀγουρσουζιές Μεραμβ. 'Επαδὲ ξεδιαγρῖζω ἔνα
κοκάρι, μὰ ἔχει τοῦ κόσμου τσ' ὀγουρσουζές καὶ τσ' ἀγάθες
(ξεδιαγρῖζω = καθαρίζω, διαλέγω, κοκάρι = ποκάρι, μαλλί)
Νεάπ. 'Ογουρσουζά 'ναι 'ς τὸ σπῖτι οἱ ὄρνιθες, μὰ δὰ τσ' ἀνε-
πιλέφω, γιὰ νὰ 'χω σκιάς ἀβγά γιὰ τὰ κοπέλια (ἀνεπιλέ-
φω = ἐκθρέψω σκιάς = τούλάχιστον) αὐτόθ. 'Εμᾶς οἱ

